MUISTIINPANOT/ Lakivaliokunta 5.4.2018
Tiina Tähtinen

Suurin muutos kohdistuu johtamistehtäviin. Tarve kehittää on olemassa. Nykyiset virastot ovat pieniä, enimmillään kymmeniä henkilöitä. Tarvitaan laajempi kokonaisuus ja pitkäjänteistä toiminnan ja henkilöstön suunnittelua.

JOHTAMINEN UUDISTUU

Uudet johtamistehtävät ovat merkittäviä koko laitoksen kannalta, ei pelkästään alueiden. Syyttäjälaitokseen perustetaan neljä uutta johtavan aluesyyttäjien virkaa, jotka täytetään määräaikaisesti. Ahvenanmaan aluetta johtaa johtava maakuntasyyttäjä. Tehtävä on vaativa johtamistehtävä: Johtoryhmätyöskentely, monipaikkaorganisaatio, tavoitteiden saavuttaminen ja syyttäjäntoiminnan järjestäminen alueilla. Edellyttää vankkaa, ammattimaista johtamistaitoa ja kokemusta syyttäjäntoiminnasta.

MIKSI VIRAT TÄYTETÄÄN MÄÄRÄAIKAISESTI?

Virat täytetään määräaikaisesti viran luonteesta johtuen. HE:llä ei poiketa virkamieslaista, virkamieslain 9:2 mom soveltuu erityisesti johtamistehtäviin. Tehtävässä onnistumista on voitava tarkastella määräajoin. Jokainen syyttäjäalue ansaitsee parhaan mahdollisen johtajan, tehtävässä onnistuminen on kriittistä koko laitoksen toiminnan kannalta, ei vain alueen. Kausia ei rajoiteta, eli voidaan valita uudelleen. Jos henkilö tulee talon sisältä, niin hänelle myönnetään lähtökohtaisesti virkavapaus, hänet kuitenkin halutaan johtavan aluesyyttäjäksi valita. Erillisäännös ei ole tarpeen.

Lainkäyttötehtävä ei vaarannu: jos henkilö talon sisältä, voi palata taustavirkaan, jossa lainkäyttöä (syyttäjäntoiminta johtamistehtävän sijaan).

KEITÄ MUUTOS ERITYISESTI KOSKEE?

Muutos on suurin yksittäisten johtavien kihlakunnansyyttäjien kohdalla, koska virat lakkaavat virastorakenteen purkamisen yhteydessä. Ketään ei irtisanota vaan toistaiseksi voimassa olevassa virat lakkaavat ja niissä olevat henkilöt siirtyvät suoraan lain nojalla aluesyyttäjän virkoihin. Määräaikaisissa virkasuhteissa olevat palaavat omiin taustavirkoihin. Yhteensä virassa olevia ja määräaikaisessa virkasuhteessa olevia on 12 henkeä (sis. virkavapaudet).

APULAISPÄÄLLIKÖT JATKOSSAKIN TEHT.MÄÄRÄYKSIÄ

Tehtävämääräykset laitetaan sisäiseen avoimeen hakuun nykyisestä poiketen koko laitoksen sisällä (parannus nykytilaan). Tehtävämääräys apulaispäällikön osalta on luonteva, sillä he tulevat jatkossakin toimimaan syyttäjinä ja apulaispäällikön tehtävä on lisätehtävä heidän tavanomaisen syyttäjäntyön lisäksi. Erona johtaviin aluesyyttäjiin on se, että johtavat eivät yleensä käytännössä syytä eli kyseessä ei ole lisätehtävä syyttäjän tehtävän lisäksi. Tehtävämääräys edellyttää virkasuhdetta syyttäjälaitoksessa. Tehtävämääräys perustuu työnantajan direktio-oikeuteen.

ERIKOISSYYTTÄJISTÄ VIRKASUHTEISIA

Erikoissyyttäjät ovat jatkossa virkasuhteisia tehtävämääräysten sijaan. Erikoissyyttäjän virka edellyttää vuosien määrätietoista syyttäjäntehtävien osaamisen syventämistä eikä kyse ole samalla tavoin erotettavissa olevasta lisätehtävästä, kuten on kyse apulaispäälliköillä. Kihlakunnansyyttäjillä vaihtuu nimike.

VIRAT JATKOSSA LAITOKSEN YHTEISIÄ

Yksittäistä virkamiestä koskee muutos siitä, että virat ovat jatkossa laitoksen yhteisiä. Virat ovat tälläkin hetkellä virastotasolla yhteisiä ja nyt niistä tulee yhteisiä laitostasolla. Pääsääntö valtiolla on, että virat ovat yhteisiä. Virkojen yhteisyydestä seuraa myös hyviä asioita, koska sisäinen liikkuvuus paranee, kun henkilöt voivat hakea sisäisesti virkoja ja tehtävämääräyksiä koko maassa.

TOIMIPAIKKAVERKOSTO SÄILYY

Toimipaikkaverkostoon tai virkapaikkoihin ei tule muutoksia lain voimaantulon yhteydessä. Ei ole näköpiirissä, että verkostoa tulisi myöskään supistaa. Päinvastoin muutoksilla on mahdollista turvata toimipaikkaverkosto nykyistä paremmin, esim. purkaa etelän työkuormaa (esim. kirjallinen menettely). Virkapaikka tulee aina päättää uusia virkoja perustettaessa tai virkoja täytettävissä.

Kun virat ovat laitoksen yhteisiä, niitä ei enää siirretä. Mutta jos poikkeuksellisesti tulee tarve muuttaa virkapaikkaa kun henkilö nimitetty virkaan menee se seuraavasti: 1) Ensin arvioidaan tarve, esim käräjäoikeusverkostossa tapahtunut muutoksia/ työmäärä vähentynyt jossain toimipaikassa olennaisesti ja muutoin kuin tilapäisesti, 2) selvitetään voidaanko työmäärää muilla vaihtoehdoilla lisätä, 3) käydään asia läpi yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa, 4) selvitetään, onko henkilöllä perusteltu syy kieltäytyä virkapaikan sijoittamisesta toisaalle. 5) Jos henkilöllä on perusteltu syy kieltäytyä siirrosta, voi virasto irtisanoa virkamiehen virkamieslain 27§:n mukaisesti. 6) Sen jälkeen meillä uudelleensijoittamis- ja takaisinottovelvoite (muutoskeskustelut). Mielivaltaa ei sallita ja henkilöllä on aina 7) oikeusturva eli voi hakea muutosta virkamieslain 57§:n mukaisesti.

Julkisten varojen tarkoituksenmukainen käyttö

AIKATAULU RIITTÄÄ – toimenpiteet toteutettavissa, henkilöstö odottaa jo ratkaisuja